

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

CORNER FRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PKIV.

4. 68.

СУБОТА, 26. СЕРПНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, AUGUST 26th, 1922.

No. 68.

VOL. IV.

В АМЕРИЦІ РОЗБИТО КОМУНІСТИЧНУ КОНВЕНЦІЮ І АРЕШТОВАНО 17 КОМУНІСТІВ.

КОНВЕНЦІЯ ВІДБУВАЛА СЯ В БРІДЖМЕН, МІШ., НА ПЕРЕДНОМУ ЗІЗДІВ "ТРЕЙДС ЕДЖЕКЕШІНЕЛ ЛІГІ" І РОБІТНИЧОЇ ПАРТІЇ АМЕРИКИ.

Між арештованими комуністами знаходяться секретар Робітничої Партії Америки Рутенберг і редактор партійного органу Доун.

В ПОГОНІ ЗА КОМУНІСТАМИ ВИСЛАНО СТЕЙТОВЕ ВІЙСЬКО.

Як доносить телеграми зі Злучених Держав, в містечку Бріджмен, в стеїт Мішіган, відбувала ся минушого вівторка, дня 22. серпня, конвенція Комуністичної Партії Америки. Конвенція мала бути скликана як вступна нарада перед краєвими конвенціями "Трейдс ЕджекешінеЛ Лігї" і Робітничої Партії Америки, які мають відбутися 27. і 28. серпня в Шікаго.

Про комуністичну конвенцію довідали ся американські федеральні влади і вислали до місця, де вона мала відбуватися, масу детективів. Ще від неділі рана сі детективи лежали поховані в дісі коло Бріджмен і півнавали, всіх делегатів, які приїжджали на конвенцію. Всіх делегатів було 75. Конвенція відбувала ся в літнім помешканні одного чоловіка, коло містечка Бріджмен.

Учасників конвенції хтось перестеріг і конвенцію нараз перервано, а самі учасники почали втікати через ліс. 17 з них аловлено, а осталим удало ся втіти. Зловлених замкнено в повітій вилізи в Беррієн. Також захоплено багато радикальної літератури і кореспонденцію.

А. Лозовський і Борис Рейнштейн на конвенції?

Серед учасників конвенції мали бути Арнольд Лозовський і Борис Рейнштейн з Совітської Росії. (Перший з них є секретар Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів.) Вони втікли разом з Вільямом З. Фостером, секретарем "Трейдс ЕджекешінеЛ Лігї", Розою Пастор Стакс та іншими визначними робітничими провідниками.

В виду сего, що детективи не всіли подлатати всіх учасників конвенції, на телеграфічний приказ з Вашингтону іспішило їм на поміч військо стейту Мішіган. Полковник Рой С. Вандеркук в Ленсінг, Міш., вислав до Бріджмен жовнірів, які спільно з сотками детективів і поліцією почали шукати по лісах за комуністами.

Кого арештовано.

Газета "Шікаго Трібюн" з 23. серпня, якою також користуємось при писаню сїх новинки, подає такі імена арештованих:

С. Е. Рутенберг з Клівленд, секретар Екзекутивного Комітету Робітничої Партії Америки; Вільям Ф. Доун, редактор органу Робітничої Партії Америки "Воркер"; Келеб Геррісон і Чарлз Еріксон з Шікаго, В. Рейнолдс з Дітройт, Макс Лернер з Сіят'а, Сиріл Лемпкін з Дітройт, Френсіс Ешворт з Кемден, Н. Дж., Елєкс Вейл з Філадельфї, Чарлз Кромбайн з Нью Йорку, Т. Р. Солаивен з Ст. Луйс, Джон Мигедик з Кензас Сіті, Е. МекМіллін з Ст. Луйс і Томас О'Фалгерти з Нью Йорку.

ФОСТЕР АРЕШТОВАНИЙ ТАКОЖ.

Коли вже ся новинка була написана, надзвичайні вечірні видання англійських денників принесли вістку, що зїсав також арештований Вільям З. Фостер, секретар "Трейдс ЕджекешінеЛ Лігї", який, як заявляють поліційні влади, мав бути одним з учасників комуністичної конвенції в Бріджмен, Міш. Арештоване Фостера наступило в четвер, 24. серпня, в його офісі. Підчас арештованя Фостер рішучо заперечив, що він мав який небудь звязок з конвенцією в Бріджмен.

На попередню арештованих комуністів визначено по 10.000 доларів кавці за кожного, на случай як би хто домагав ся їх освободженя.

ПЛЯНУЮТЬ РОЗВ'ЯЗАТИ ЧЕСЬКУ КОМ. ПАРТІЮ.

Чеські часописи подають, що в урядових чеських кругах розкладаєт ся ідея розв'язаня Комуністичної Партії і признаня її негалеальною. Проти сього протестує соц.-дем. часопис "Право Ліду" з прїніпїяльних зглядів, бо на основї законів не вільно розв'язувати ніякої політичної партії, а також є Комуністична Партія Чехословащини.

Переслідуване комуністичного руху в Польщі.

В Хоамї арештовано в поїзд В. Подчаского, який мав везти зі собою дві валізи комуністичної бібули. Так само на дьвівському двірні арештовано Г. Семенова і забрано в него агітаційні бршури.

В Люблінї поліція відкрила тайну організацію комуністичної молоді, в якій переведено ревізію і також найдено агітаційну літературу.

ВІДНОСИНИ МІЖ ЛИТВОЮ І СОВІТСЬКОЮ РОСІЄЮ.

МОСКВА, 15. серпня. — Представник литовського правительства в Москві Балтрушайтїс, якому надано саме позасольські повноваження, був на авдїєнції у голови Всеросійського Центрального Виконавчого Комітету Калїніна.

Балтрушайтїс заявив, що успіх Литви в її боротьбі за незалежність залежить від могутчості Росії, яка являєт ся під сю пору майже одним з наших приятелів Литви.

У своїй відповіді Калїнін висловив між иншим пожалуваче, що в деяких справах, котрі мають для Росії життєво важне значенє, становить Литва не є зовсім вдоволяюче для Росії.

Скасували Чорногору.

Чорногора як держава перестала існувати з днем 13. липня с. р. Ухвалою Ради Амбасадорів прилучено її до Югославії.

МАЙНЕРІ В ЗАХІДНІЙ КАНАДІ ВЕРТАЮТЬ ДО РОБОТИ.

Згодились прийняти знизку платні о 15 процент.

КЕЛГАРИ, Алта., 24. серпня. — Майнери і оперейтори 18 дистриктів в Алберті і східній Бритїш Колумбїї прийшли вчєра до полагоджєня вуглевого страйку. Заключєна угода буде трєвати до марта 1923 року. На підставі угоди робітники прийняли 15 процент знизки платні.

Новою угодою є обняті 7.000 майнерів, які були на страйку від минушого вівторка.

Угода застерїгає також, що 30 днів перед днем 31. марта 1923 року має відбутися між представниками майнерської юнії і вуглевих компаній конференція, на якій маєт ся виробити нову угоду для 18. дистрикту.

Заключєна між майнерами і оперейторами угода має пїти тепер під референдум ріжних льокалїт "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" і після її ратифікованя більшістю голосів стане обов'язуючою для всіх членів 18 дистрикту.

ЗІ СТРАЙКУ МАЙНЕРІВ В НОВІЙ СКОШІ.

Між майнерами і компанїями почались переговори.

Між представниками страйкуючих майнерів і компанїй в Новій Скоші розпочали ся переговори в справі полагоджєня страйку. Загально уважало, що майнери не поставлять від себе ніяких пропозицій, за винятком того, що будуть обстоювати при своїм давнїйшєм домагаю, а іменно тоби привернено ім платню, яка була в 1921 році.

Сподїють ся, що страйк буде скоро полагоджєний і майнерї повернуть до роботи. В понедїлок рано приїхав з Сідней до Глєйс Бей потяг з військом, який складаєт ся з 15 вагонів.

До Кейп Бретон прибув також полк. Е. В. МекДоналд, який остає там на чолї нової провінціальної поліції підчас майнерського страйку в Новій Скоші.

Прем'єр Кінг за забранем війська зі страйкових районів.

ОТТАВА, 23. серпня. — Протєст доміняльного ремїсничо-робітничого конгрєсу проти вислєня військ до страйкової поаоси в Новій Скоші зїсав висланий прем'єром до команданта дистрикту і через него до льокальних властей.

Прем'єр міністрів попросив також команданта дистрикту, щоби він поінформував льокальні влади, що доміняльє правительство бажає як найбільше, щоби покилавші військо влади відкачали його так скоро, як лише можливо.

Про се повідомив телеграфічно прем'єр Кінг президенту ремїсничо-робітничого конгрєсу Тома Мура.

РАПАЛЬСЬКИЙ ДОГОВІР ПОШИРЄНО НА УКРАЇНУ.

ВІДЕНЬ, 29. липня. Переговори про розширенє умов Рапальського договору на Радянську Україну покінчено. На днях буде підписана відповідна конвенція між представниками України і Німеччини; пїзнійше ратифікує її німецький парламент і Всеукраїнський Центральный Виконавчий Комітет.

БЕЗРОБІТНІ В АВСТРІЇ НАПАЛИ НА ПАРЛАМЕНТ.

Виважили двері і понижили в середній обстановку.

ВІДЕНЬ, 24. серпня. — Кілька тисяч безробітних, недоволенних тим, що правительство відкинуло або спізнило свою відповідь на їх домаганя, виважили вчєра двері парламенту і вїйшли до середини та понижили внутрішню обстановку. Полїція вигнала робітників з парламенту, при чім уживала свобідно побичного оружя.

50 демонстрантів забрано до шпиталю. Сподїють ся на нї нових демонстрацій.

Кілько союзні держави позичили Австрії.

Лойд Джордж заявив на радї прем'єрів в Лондонї, що Англія позичила вже Австрії 12.500.000 фунтів стерлінгів, та що се вїдимю нічого не помагає. Прем'єр Пуанкарє сказав, що Франція удїлила сєго року Австрії кредитів на 55.000.000 франків і не може обтяжати своїх податників дальшими повинностями з того приводу. Італійський прем'єр Шанїєр додає, що Італія надїлила Австрії також кредитом на 280.000.000 лір.

Аліянті відказали ся удїлити Австрії нового кредиту.

ЛОНДОН, 15. серпня. — Аліянті відказали ся удїлити Австрії 70 мільонів доларів. Австрійське правительство рішило звернути ся з тою справою до "Лігї-Націй".

БЕРЛІН І БАВАРІЯ ПРИШЛИ ДО ЗГОДИ.

БЕРЛІН. — Граф Гуго Лєрхенфельд - Кеферінг, баварський прем'єр, та інші представники Баварії, які вели тут переговори з канцлером Вїртом і членами його кабінету в справі взаємин між Баварією і центральним правительством, вернули до Мінхєну, заключивши угоду з центральним правительством у всіх спірних справах.

Баварія згодилась відкалати свої розпорядки дотично нехтованя деяких державних законів, а федеральне правительство дало гарантії, що не буде нарушати суверенности Баварії.

ЗА ДВА ТИЖНІ ЛЕНІН ПОВЕРНЕ ДО ПРАЦІ.

МОСКВА, 21. серпня. — З совітських кругів доносить, що здоров'є Ленїна на стільки поправило ся, що в протягу двох тижнів сподїють ся його повороту до праці.

Вчєра відїхав літаком з Москви до Берліна американський адвокат Френк П. Волш, який перебував через довгий час в Совітській Росії, будучи висланий туди американськими фірмами, яких бажанєм є навізати торговельні зносини з совітським правительством.

ЕНВЕР ПАША УБИТИЙ.

МОСКВА, 16. серпня. — Енвер Паша, один з найбільш вїзначних турецьких політичних і мїлітарних дїячів, згинув в бою зі совітськими військами, які окружили його 4. серпня в південно-східній Бухарї. Більшість його сторонників піддала ся і повстане в Туркестанї, на чолї якого стовя Енвер Паша, вважаєт ся скінченим.

АНГЛІЯ ПЛЯНУЄ ОСІБНУ УГОДУ З СОВІТАМИ.

Питає, чи уряд Р.С.Ф.С.Р. заступає всі Рад. Рєпублики.

МОСКВА, 17. серпня. — Бритійський представник в Москві запитував совітське правительство, чи пропозиція дотично того, щоби чужинці звертали ся до Москви в справї вїрительности і відшкодовань, відносить ся до України і інших федеративних держав в такій самїй мїрі, як і до центрального правительства.

Сей запит вважаєт ся в Москві злишнім, бо Росіяни заявляли були ще перед Генуєю, що їх делегация репрезентує Совітську Федерацию як цілість. Ввиду того ті заходи британського правительства приймають ся тут в тім розуміню, що воно бажає піднєсти знова справу відшкодованя чужинцям і признаня довгів.

Чинний комісар заграничних справ Карахан відповів, що відповідь на британський запит була дана в Генуї і в Гаїзі, а саму справу треба вважати тепер неїснуючою, бо неросійська комісія в Гаїзі відкачала ся взяти під розвагу пропозицію Литвінова дотично довгів і позички.

Ноту британського представника в Москві до совітського правительства уважають як знак, що Англія хоче заключити окремий договір з Радянськими Рєпубликами.

Чічерін совітським послом до Парижа?

ЛОНДОН, 21-го серпня. — Рижський кореспондент "Таймса" каже, що з вїродостойних жєрєл доносить, що серйозні російсько-французькі переговори ведуть ся в Берліні, Парижі і Москві та що назначєне Ю. Чічерїна совітським послом в Парижі є майже певним.

Чічерін каже, що Совітська Росія хоче мира.

Берлін, 15. серпня. — Совітський народний комісар заграничних справ Юрїй Чічерін заявив в розмові з представниками прєси, що на случай, колиб Франція підняла агресивну політику супроти Німеччини, Совітська Росія не могла б не вїрально сьому приглядати ся.

"Коли Франція піднєме агресивну політику супроти Німеччини, — заявив Чічерін, — совітське правительство буде приневоленє звернути на се свою особливу увагу. Агрєсивність Франції означає поширенє французької гегемонї. Се спричинилоб для нас нову небезпєку з боку Польщі. Поширенє французької зверхности скріпило би в першій мїрі становище наших найбїрших ворогів".

На запит, що було би першим кроком Совітської Росії в такім случаю, Чічерін заявив:

"Росія не думає розпочати нової війни. Ми хочемо мира і тому до війни не змагаємо. Я тільки заявляю, що французька агресивність викликалаб грізну небезпєку і ми булиб приневолені поробити якісь відповідні заходи".

Коллісєс убитий.

ЛОНДОН, 22-го серпня. — Майкєл Коллісєс, голова ірландського тимчасового правительства і ірландської національної армії, зїсав убитий вистрїлом з засїдки в Бендонї, в повіті Корк.

ОДНОЦІЛИЙ ПРОЛЕТАРСЬКИЙ ФРОНТ В РУМУНІЇ.

Комуністична Партія Румунії видає манїфєст.

Черновецькі газети подають манїфєст комуністичної партії Румунії до всіх соціалїстичних партій боярської держави, який визнає до творєня одноцїлого пролетарського фронту проти боярської реакції.

Манїфєст румунський уряд сконфіскував, бо не міг винєсти сього, що писали представники робітництва про рєжим насильств та терору бояр і капіталїстів Румунії, про се важке ярмо, у якому стоїє пролетарїят сього нещасного краю.

Яркими словами малює манїфєст терністий шлях робітничого руху в Румунії, а головню в Бєсарабїї, а заклинаючи всі соціалїстичні партії та професійні організації до творєня одноцїлого пролетарського фронту проти реакції, пропонує утворєнє спільного комітєту соціалїстичних і робітничих організацій та скликанє спільного зїзду.

Виключєне юнії з робітничої федерації за комунїзм.

ПРАГА, 12. серпня. — Загальна федерація професійних союзів Чехословащини виключила зі свого складу юнію робітників, занятих в хемїчній індустрії, яка числить 70.000 членів.

Виконавчий комітет сєї юнії складаєт ся з комунїстів. На конвенції юнії рішено було приступити до Інтернаціоналу Червоних Профсоюзів. В такім напрямї розпочала юнія агїтацію серед інших юнії.

Се другє з ряду виключєнє цілої організації з федерації протягом останного місяця. Недавно була виключєна з тих самих причин юнія дерево-робітників.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти".

ПІКНІК "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ"!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

— відбуєт ся —

В НЕДІЛЮ, 27. СЕРПНЯ, В МОРС ПЛЕЙС

(В ІСТ КИЛДОНАН)

Великий ПІКНІК

ЧИСТИЙ ДОХІД З КОЖОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЛЯ "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ".

Програма пікніку дуже богата. На пікніку буде велика розїгравка гарних і цїнних рїчєй, а також спортивні забави і інші рїчи. Для танцюїстів буде підлога до танцїв

Буфет під власним зарядом, в якїм зможете дістати смачні перекуски і зїмні напїтки.

ТОЖ ІДЬМО ВСІ НА СЕЯ ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК, НА ЯКІМ ГАРНО ПО ТОВАРИСЬКІ ЗАБАВИМО СЯ І ПОМОЖЕМО СВОЇЙ ГАЗЕТІ!

Як їхати? — Берїть стрїткару "Морге Плєс" і їдте аж до місця, звідки вона вертаєт ся назад, а там товариші покажуть вам місце пікніку. Їзда стрїткарою коштує всего 5 центів.

УВАГА. В разї непогоди відбудєт ся в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан забави.

П. Костенко.

ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ГОРОЖАНСЬКОЇ ВІЙНИ І ЗАХОДИ ДО ЇЇ ВІДРОДЖЕННЯ.

(Продовження матеріалу для "Українських Робітничих Вістей")

(Продовжен.)

ІІ.

Український пролетаріат в одній колосальній багатстві України. Але всі ті багатства перебувають в потенції. Без величезної промисловості Україна ніколи не спаралізована.

Навіть те, що здається як зроби́ти колосальними напруженням сил в одній галузі промисловості, зводиться на істотну промислову, головним чином залізничного транспорту.

Що ж довелось до такого стану? Що зруйнувало господарську міць українських робітників?

Побито ми вказували вже на це вище, при огляді сучасного стану кожної галузі промисловості. Зведемо тепер ті причини, які власне головніші з них, до купи. Це допоможе нам потім ліпше зрозуміти й оцінити ті заходи, які роблять ся нині нашими товаришами на Україні для відродження промисловості.

Отже спробуємо звести причини занепаду української промисловості до наступних: 1) спочатку світова імперіалістична, а потім довга жакхирювуча внутрішня горожанська війна; 2) нестача продовольчих продуктів і сировини (останнє головною для промисловості перероблювачої й оброблювачої продукції сільськогосподарства); 3) доволі глибокий брак зв'язку з світовим господарством і 4) великий підпад видатності робітничої праці, падіння трудової дисципліни і хибні в організації пролетарського управління промисловістю.

Першу, може найбільш важку причину — горожанську війну можна вважати усунутою ще з початку 1920 року. Правда, і в тім році польська навала і врангліада ще завдали одного тяжкого удару українській промисловості, та той удар був, порівнюючи короткочасний. Робітничка Республіка нарешті перемогла своїх ворогів — на полі горожанської війни боротьби і зараз же поспішила вийти до невідкладної творчої господарської праці.

Але в той же час і тріхи пізніше — на початку 1921 року — дала себе знати друга причина — нестача продовольчих засобів для міського населення взагалі й для робітничого зокрема, а також і майже повний брак спиртів. Нестача засобів споживчів підірвала попереднього (разом з іншими причинами технічного характеру) каміноуглеву промисловість. Забрало вугля, а се потягло за собою ще більший занепад залізничного транспорту, неможливість відновити діяльність інших галузей промисловості.

Що ж довелось до цього? Через що "житниця" цілого Сходу Європи та частини й Заходу сама відчула жахливий брак засобів життя? Як відомо, на се склались багато причин. Головною з них була світова і горожанська війна. Ще підчас світової імперіалістичної війни дуже значно скоротилась на Україні площа засіву пшени, зникли інвентар, зменшилась кількість робочої худоби, було знищено та локалізоване багато людської робочої сили. Горожанська війна подвоїла всі причини.

Та поза всіма причинами була ще одна: відірвана господарська (головно продовольча) політика робітничо-селянської влади — політика ревізійної у селян-хліборобів збіжжя і різних сировин без матеріальної відшкодування. До сеї політики довелось господарське обезсилення міст, обезсилене, що почалося ще з часів світової війни. Продукція в містах припинилась і місто не могло вже дати селянинові в обмін на засоби життя майже ніякого реального еквіваленту, ніякого потрібного селянинові товару. А без засобів життя не можна було існувати: вони потрібні були для робітників, для червоної армії. Їх треба було взяти у селян і їх брали, разом з сировини для фабрик, шляхом примусових ревізій. Та селянин не міг на довго примиритись з такою господаркою. Не маючи певності в тому, що плід його праці залишиться в його, що його не відберуть за дурно, він почав свідомо зменшувати продукцію свого господарства, він сів хліб тільки для себе, він майже цілком припинив культуру тих рослин, які йшли, як сировина, для сільськогосподарської оброблювачої промисловості. Вище ми вказували на те, як зменшилась культура цукрового буряка, тютюну тощо.

До всіх цих причин, треба приєднати, — крім руйнівного транспорту, яка найбільшійшій дала себе відчути саме в момент ожиклення української промисловості в кінці 1921 року, — ще одну, що виявилась цілком у всій своїй грізній небезпечі тільки на початку 1922 року. Се остра промислова криза, яка полягає в "переродженні" при одночасній нестачі їх. За роки горожанської війни все зруйнувалось і зникло; отже потреба на рідкі фабрично-заводські вироби на Україні без сумніву величезна. Але, на жаль, покупна сила населення звалась майже на нівець; годод підірвали всіх. Товари потрібні, але їх нема за що купити. А тут ще й транспорт настільки зруйнований, що не має ніякої можливості нормально розв'язати фабрично-заводські вироби по країні. (Дальше буде.)

РАКОВСЬКИЙ ПРО ГЕНУЙСКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

(Промова Раковського на зборах в Харкові.)

Генуїська конференція не тільки нашої вини перемінла ся в боротьбу СРСР з Союзом Соціалістичної Республіки з всіма буржуазними державами, які були заступлені на конференції. Ми по дорученню соціалістичного правління прийшли на конференцію як купці, щоб річово обговорити питання про економічне подолання в Європі і в нашій країні, але вже з першої хвили, мимо канської резолюції, котра обертає права кожної держави на свій внутрішній економічний і політичний устрій, ми стрінули ся з упертим стремлінням Франції вимогти такі умови, при яких існування соціалістичної влади було-б неможливим. Тому Генуя перемінла ся в літвораїстичні спори. (На конференції коротко сторону організації конференції і деталі перебіг змагань на конференції, в комісії і в комітеті експертів, а особливо в питаннях довгів розуміємо, Раковський констатує моральну перемогу соціалістичної делегації.)

Нам не треба було сходити з марксистської точки погляду, вистарично навести факти з історії тих же самих держав, з котрими ми вели дискусію. Найзавзятіше виступала проти нас Франція, тому і ми звернули особливу увагу проти неї. Ви наші вчителі, сказали ми французьким делегатам. Ви докоряєте нам за те, що не признаємо довгів, а в часі французької революції ви самі також відмовили ся відсилати двох третин довгів. Ми після вашого взору конфіскували майно наших аристократів і буржуазії. Ми також не забули ваших великих слів: "договори тиранів не обов'язують суверенного народу".

Французи заявили, що тоді Франція була окружена контрреволюційними військами герцога Браншвеського, но ми пригадали й сейчас нашого руського "герцога Браншвеського" — Жонена. В Генуї ми опублікували документ знайдений в штабі Колчак, з якого виходить, що адмірал Колчак був підчинений Французові Жонену. Ми змусили наших противників заговорити нашим способом, ми не витрачали грошей для буржуазної преси і кореспондентів на віз Франції і Англії. Але на конференції ми ввели нашу моральну диктатуру.

Ми змусили поверховну буржуазію, паціфістів і радикалів дивитись на нас як на міцну політичну силу, яка протиставить себе цілому капіталістичному світові. Наші прості, чесні, комуністичні думки побивали морально всі дипломатичні хитрощі. Велику бучу викликав Рапальський договір з Німеччиною. І ми бачимо недомогання сею договору тому, що Німеччина ще надто сильно знавчана з Францією, але ми знаємо, що поневолені класи і народи Європи побачили в тім договорі і в дії нашій по-

літиці на конференції в Генуї нашу моральну перевагу. Ми поїхали до Генуї, щоб дістати реальну допомогу в формі позичок і кредитів, але в комісії експертів нам не дали говорити про позички. Від нас вимагали, щоб ми спершу говорили про свої уступки та їх розміри. Ми-ж своєю чергою ставили сі уступки в залежності від кредитів, котрі нам буде представлено. Точної відповіді ми наші домагання не дітали, а тому ми зрешті ся від тих уступок, що ми були обіцяли буржуазним правлінням. На нашу пропозицію родилась Гага, котра знову ставила питання про кредити. В Гагзі питання стоїть яснійше, бо від нас не вимагати муть розміри наших уступок. Після Генуї рідкісні всі союзниками зростають. Щоб їх улагодити, вони заклали між собою договір, згідно котрому жадна держава не має права до кінця Гагської конференції закласти з Росією мир, сепаратні угоди і підтримувати тих своїх громадян, що намагають ся проїхати до Росії, щоб одержати там концесії на підприємства, та рідкіше наслідки громадян інших країн.

Коліж в Гагзі такі не владі ся перевести колективного договору з Соціалістичною Федерацією, то в місяць опісля кожда держава має в тім напрямі вільну руку.

Нам вигідніше робити угоди з поодинокими капіталістами, тому, що капіталісти глядять тільки на диск, коли буржуазні правління хочуть в своїх договорах накинугти нам рідкі ворожі політичні умови. Капіталісти примушують свої правління іти нам на уступки. Важ в Генуї більше сотні капіталістів рідких країн заявили нам готовість взяти концесії. В маленькій Швейцарії існує три великих товариства, створених для промислового зв'язку з Соціалістичною Федерацією.

Лойд Джордж висунув зобов'язане всіх держав не нападати один на одного 10 років. Але се пропозиція викликала остру опозицію з боку інших держав, а головню заявила ся проти-сею Франція. Тільки делегати Соціалістичної Республіки виступили проти неї. Вкінці вдало ся осигнугти зобов'язане всіх присутніх не нападати один на одного на протязі сімох місяців. Але се вони навіть до дев'яти місяців не дотримали. Се угода має велике значінє в загальній міждержавній політиці в однім відношенні. Іменно всі держави підписали се зобов'язане не тільки з Р.С.Ф.С.Р., але з всіма з нею союзними радянськими державами.

Таким чином держава підписали перший договір з Радянською Україною. Ми вкінці здобули фактичне визнане союзниками нашого авторитету і наше становище зміцнилось. Нам призначено право на кре-

дити гроші повноцінним покупним засобом для виробів пролетарсько-державного господарства.

Щоб звільнитись з під впливу цієї потенційної покупної сили, яка була скучена в селян в формі грошей, інакше кажучи — щоб дістати за промислові продукти, постачені селянству, запитували, що-ж, власне, змінило ся, коли й на таку само або на вищу вартість продовольчих продуктів, в Угорщині було зроблено спробу ввести примітивний натуральний обмін. Ця потяги наладовані найбільш потрібними для селян індустріальними продуктами — як є центр проблеми — місто не розпоряджало ся сіл, керосин, коси, лопати, мануфактура і т. п., посидали у великі села для обміну тих продуктів на вироби селянського господарства — смалець, сало, яйця і т. п. Малось на увазі пізніше організувати такий обмін цілком планоу, — замість користуватися потягами, як складами, — закласти окремі постійні склади для обміну засобів життя на промислові продукти, під доглядом описаних вище місцевих господарських урядів*).

Але перші спроби дали незгідні (двосторонні) наслідки. Саме сільсько-господарські робітники і бідні селяни, на яких мала спіратись в селах радянська система, були обурені обміном; бо вони би мали досить грошей для того, щоб купити потрібні їм річі, але не мали жадних продовольчих лишків для обміну. Таким чином тільки замозні селяни мали можливість одержати добра, призначені для обміну. Бачучи се, пролетарі і бідні селяни обурено підчас пролетарської диктатури сільські кулаки мають перевагу. Се роздвоєне можна було би легко розв'язати, давши пролетарам і селянам потрібні їм добра за гроші. Але — се і є центр проблеми — місто не розпоряджало ся сіл, дустриальними товарами в такій великій кількості, щоб можна було розв'язати питання таким способом, так само як здавалось неможливим видобути в селян збіжжя і шляхом натурального обміну. Так виник був плян закупляти збіжжя в селян за особливі державні папери, котрі гарантували би їх власникам певні привілеї при закупі державних монополізованих предметів. Таким способом одночасно було би вилучено з бігу і ту покупну силу, яку посідає селянство в формі паперових грошей. Повелене диктатури пролетаріату не дало можливості здійснити сі наміри.

(Дальше буде.)

РОБІТНИКИ СПІШАТЬ НА ПОМІЧ "У. Р. ВІСТЯМ"

Едмонтон, Алта.

Не чекаючи на викликане меного імені, я поспішаю з поміччю нашої дорогої часописи "Укр. Роб. Вістей".

Товариші! Коли ми бачимо, що робітники, то розуміємо, що робітники не мають ані крихітку кращих обставин життя, що ім дошкулює капіталістична система визиску чи не більше як робітникам. Робітничий працює на рівні із робітником, але платять є о половинну низшу. З розвитком модерної машинерії капіталістична класа викнула на брук робітників а до ті праці запрягла жінци і тому, товариші, нашим обов'язком ставати в робітничу організацію і підтримувати нашу пролетарський часопис "Укр. Роб. Вістей", яка одинока в Канаді заступає ся за робітничий.

Складаю на прес. фонд \$2.00 і закликаю зложити по \$2.00 сімнадцю товаришів:

В Едмонтон, Алта.: Кучинський, Анну Платит, Парано Тоняк, Анну Стринетку, Онішук, Олену Вирстку, Марію Слівку, Катю Денеку, Топольницьку, Синевич, Строч, Дельський, Ковальську, Гудюк, Шевчук, Саковську, Евдокію Семенову, Кушнір, Карпичин.

Марія Кобилюк.

Едмонтон, Алта.

На завіт т. М. Шаталюського сповняю свій обов'язок, бо розумію, що ніхто інший не може нашої робітничій пресі лише самі ми, робітники.

Посилаю \$5.00 і закликаю товаришів, щоб не чекали аж їх хтось викличе по імені, але кождий як один хай сповнить свій пролетарський обов'язок.

В. Кобилюк.

Вінніпег, Ман.

Не чекаючи аж хтось мене викличе щоб дати поміччю нашої так дорогої часописи, я сам зголошую ся і складаю \$5.00 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей" помімо того, що й коло мого сімі не так рожево процвітає. Одначе я вірю, що так довго, доки жити будемо в капіталістичній системі, матеріальній кінці робітничка ніколи не прийде ся. Знаючи те, спішу з поміччю газети, яка працює, веде нас і стремить до того, щоб змінити цю несправедливу систему і тим знищити раз на все клоп кожного працюючого, "а що буде зі мною завтра, чи найду мукни на свої руки?". Складаю на пресову ленту на поміччю нашою учительне й закликаю зложити таку само суму сімнадцю товаришів:

В Вінніпегу: Васія Рудка, В. Марцінова, К. Гавришак, Ю. Мимрика, К. Гавришак (молодшого), Н. Остафійчук, П. Моравлюка, М. Вуйцічка.

В Транскона, Ман.: М. Цюрка, В. Черевка.

Покажм, товариші, український хорній сотні, яка в'їдає на організованих робітників

і їх пресу, що ми розуміємо різницю між нашою робітничою газетою а їх продажними чорносотеними репльаками.

П. Палюк.

Фері, Б. К.

Засідаю без закладу \$5.00, як негайно потрібну фінансову поміччю "Укр. Робітничим Вістей" і закликаю зложити таку само суму сімнадцю товаришів:

В Галоний, Б. К.: В. Фіфайн-зідрора.

В Фері, Б. К.: В. Теленка.

В Мішел чч Натаал, Б. К.: П. Василюшиного і Г. Івасюка.

В Кенмор, Алта.: І. Нязчука і І. Одінського.

В Гефорда, Саск.: Д. Дубівченка.

Прошу всіх мною викликаних не оглягати ся а поспішити на поміччю в ту хвилину.

Покажм ділом всі викликані і не викликані ще, що вміємо цінити нашу наукову зброю!

Всі разом на поміччю "Українським Робітничим Вістей"!

В. Мойсюк.

Сіграм, Онт.

На поклик т. М. Костанюка висілаю \$5.00 пресового фонду на "Укр. Роб. Вістей" і викликаю зложити таку само суму сімнадцю товаришів:

В Еспанола, Онт.: М. Бабія, Т. Яківчика, В. Рогожинського, І. Курганевича, П. Войну, Д. Дербіж.

В Судбури, Онт.: П. Максимовича, т-ку Максимовичеву.

В Монд, Онт.: Г. Кушніра, Ф. Дирбія, П. Москалика.

В Торонто, Онт.: М. Лецилюшиного, Н. Білого, М. Каполютка, І. Яшкевича, т-ку Яшкевича.

В Оттава, Онт.: С. Яцинюка, І. Трача, І. Польного.

В Гвелф, Онт.: М. Бойчишиного, М. Малюського.

В Кірк-Лейк, Онт.: Н. Поповича.

В Дом Майн, Онт.: Т. Стефанюка.

Д. Юрчук.

Дромгелер, Алта.

На поклик т. Я. Мойсюка з Келгари і т. М. Нагорника з Форт Вільям, Онт. складаю \$5.00 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей" і закликаю зложити по \$5.00 сімнадцю товаришів:

В Дромгелер, Алта.: Ю. Смерчинського, Павлину Смерчинську, Ю. Церковника, Ю. Макуха, Ю. Гнатичиного, Ю. Юхима, Я. Стефанюка, С. Ангела, С. Никифоряка, І. Кадука, В. Вашка, Елка Кузика, Т. Кучму.

В Інтус, Алта.: Г. Довгана.

В Карбон, Саск.: Ф. Лесика.

В Керівел, Саск.: Н. Дутку.

В Сенди Лейк, Ман.: С. Туткалова.

В Бойсван, Ман.: Д. Петраша, т-ку Анну Петрашу, А. Дутку і Г. Комаровського.

В Ріджент, Ман.: Р. Т. Петраша і т-ку Михаїну Петрашу.

В Арборг, Ман.: Г. Гикавого і т-ку Теклю Гикаву.

В Вінніпег, Ман.: Руську Вальчинин, В. Малого, товаришук: П. Малу, Анну Кучмію і Марію Навізівську.

П. С. Гуга.

Дромгелер, Алта.

На поклик т. Якова Мойсюка з Келгари, і т. М. Нагорника з Форт Вільям складаю \$5.00 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей" і закликаю зложити по \$5.00 сімнадцю товаришів:

В Дромгелер, Алта.: І. Барабаша, П. Захарчука, П. Іванішчука, В. Семютюка, Е. Семютюка, М. Семютюка, В. Павлюка, Н. Кобилюк, Ф. Южду, т-ку М. Юхим, т-ку М. Зинківич, Ф. Кавецького, І. Костюка, Т. Парачинна, Ю. Пожарнико, Н. Р. Давидюка, І. Кохалюка, І. Голосюка, т-ку Ф. Голосюку, Д. Небогу, П. Довгана, Г. Забіяку.

В Келгари, Алта.: Ю. Григорюку, т-ку П. Григорюкову.

В Іст Селкірк, Ман.: О. Гикавого, Т. Шастку.

Онуфрій Гикавий.

Колмец, Алта.

На поклик т. І. Клибановського з Едмонтону складаю \$5.00 на нашу робітничу часопис "У.Р.В." як також покликано до зложення такої самої суми сімнадцю товаришів:

В Колмец, Алта.: І. Кобеку, І. Міцана, І. Стокалюка, В. Семелюка, К. Петранюка, М. Фербея, С. Ю. Данилюка і Г. Павлюка.

В Белю, Алта.: О. Даниша, І. Зарицького, П. Стецьмаховича, обох братів Вакалюків, Н. Заваду і М. Костинюка.

В Пакрест, Алта.: Ю. Івасюка, В. Терентюка, Ю. Ледюка, М. Мишка, Т. Мороза, В. Фербея, Ю. Українця, Н. Дашкевича, П. Поряка, І. Куницького і Н. Крейторюка.

В Мішел, Б. К.: С. Лазарюка, С. Гудюка, Т. Шлемка, В. Шевчука і М. Мошчука.

В Корбі, Б. К.: І. Маркєвича і І. Шлемка.

В Фері, Б. К.: П. Литвина і І. Григірчука.

В Мус Джо, Саск.: Д. Салєвюка.

В Бруа, Майнс, Алта.: К. Кулика.

В Лос Анджелос, Кал.: Н. Стефанія і Я. Файтчука.

В Детройт, Міч.: Ф. Михайлюка, Ф. Андрийчука і Н. Никифорюка.

Тимофій Гушул.

Вінніпег, Ман.

На поклик т. І. Д. Угрна складаю \$5.00 на поміччю "Укр. Роб. Вістей" і закликаю зложити по \$5.00 сімнадцю товаришів:

В Вінніпегу: І. Мандяка.

В Едмонтон, Алта.: М. Мохорука.

В Трейл, Б. К.: Д. Слівчука, В. Слівчука, Н. Мохорука, Н. Пішка, П. Лазоренка, О. Шлемка, Г. Кипка, Н. Кадиновського.

М. Слівчук.

Сокай, Б. К.

Розуміючи вартість і значінє робітничої преси для робітників, а в сім випадку "Укр. Роб. Вістей" для українських робітників, і знаючи їх фінансову потребу під теперішній час, я від себе складаю \$5.00 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей" і закликаю зложити по \$5.00 сімнадцю товаришів:

В Евелин, Б. К.: Гринька Смаль і С. Сиска.

В Гюлет, Б. К.: П. Сурника.

Надію ся, що викликані мною товариші відвуть ся на мій поклик і допоможуть нашій робітничій газеті "Укр. Роб. Вістей" в їх теперішній тяжкій волюженю.

Д. Смаль.

Еспанола, Онт.

На поклик т. Н. Гуцалюка складаю \$5.00 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей" і виваю всіх свідомих товаришів, яким дорога робітничка справа, щоб поспішити, з поміччю нашої часописи.

А. Клим.

Евген Варга.

ЕКОНОМІЧНО-ПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРОЛТАРСЬКОЇ ДИКТАТУРИ.

Переклад П. Христюка.

(Продовжене.)

1. Господарські засоби. а). В країнах, де селяни не знадато збогатились підчас війни, де вони ще не дуже багато назбирали паперових грошей, де, отже, існує ще стремління до збогачення, найкращим і найдешевшим шляхом для пролетарської держави, прийнятним в перші дари диктатури, було би купити продовольчі продукти в селян за паперові гроші. Коли се доступно, то при встановленю ціи можна йти на зустріч вимогам селян. Заробітна платня промислових робітників, а також ціна на продукти, котрі постачає се селянам державними (фабрично-заводськими) підприємствами, повинна бути відповідно підвищена. Для пролетарської держави се є питання підрахунку.

На жаль, для Угорської Радянської Республіки сей шлях був недоступним. Поперше, селяни підчас війни набрали вже так багато грошей, що стремління до збогачення в них значно притупилось, по друге — нам не вдало ся — треба сказати се прямо — придбати ніякого технічного прилада для виготовлення старих па-

перових грошей, так званих "синівок", котрі селяни тільки і тримали. Ми вернемось же далі до питання про гроші в пролетарській державі; тут же лише сконстатуємо, що за ті гроші, котрі були в нашому розпорядженю, селяни взагалі не хотіли продавати ніяких продовольчих продуктів. В Росії, здавалось, старі паперові рублі все ще цінили ся селянами як скарб, і тому, хоч правда по дуже низькій ціні, всеж приймали ся ними.

б). Селяни відмовлялись від грошей не тільки через консервативний дух — недовіре до всього нового, але і тому, що всі паперові гроші, як старі так і нові, в народно-господарським розуміню вже не були правдивими грошми, не виявлялись ніяким загальним еквівалентом, і селяни не могли вже задовольнитися ними своїх потреб — не могли купити за них ніяких промислових продуктів. Сільсько-господарські засоби продукції необхідно було, з причин вияснених в попереднім розділі, залишити головним чином для великих державних маєтків. Індустріальні-ж вироби, як матерія, меблі, обув, шклянні вироби і т. д. потребував в першу чергу сам пролетаріат. Також ніяк не годило ся в господарській системі пролетарської держави віддавати реальні добра за безцінні в дійсности паперові гроші, накопичені шляхом нетрудового доходу ще перед диктатурою пролетаріату.

Лише після радикального знищення всієї покупної сили, котра походить ще з капіталістичних часів, могла йти мова про те, щоб знова визна-

ти гроші повноцінним покупним засобом для виробів пролетарсько-державного господарства.

Щоб звільнитись з під впливу цієї потенційної покупної сили, яка була скучена в селян в формі грошей, інакше кажучи — щоб дістати за промислові продукти, постачені селянству, запитували, що-ж, власне, змінило ся, коли й на таку само або на вищу вартість продовольчих продуктів, в Угорщині було зроблено спробу ввести примітивний натуральний обмін. Ця потяги наладовані найбільш потрібними для селян індустріальними продуктами — як є центр проблеми — місто не розпоряджало ся сіл, керосин, коси, лопати, мануфактура і т. п., посидали у великі села для обміну тих продуктів на вироби селянського господарства — смалець, сало, яйця і т. п. Малось на увазі пізніше організувати такий обмін цілком планоу, — замість користуватися потягами, як складами, — закласти окремі постійні склади для обміну засобів життя на промислові продукти, під доглядом описаних вище місцевих господарських урядів*).

Але перші спроби дали незгідні (двосторонні) наслідки. Саме сільсько-господарські робітники і бідні селяни, на яких мала спіратись в селах радянська система, були обурені обміном; бо вони би мали досить грошей для того, щоб купити потрібні їм річі, але не мали жадних продовольчих лишків для обміну. Таким чином тільки замозні селяни мали можливість одержати добра, призначені для обміну. Бачучи се, пролетарі і бідні селяни обурено підчас пролетарської диктатури сільські кулаки мають перевагу. Се роздвоєне можна було би легко розв'язати, давши пролетарам і селянам потрібні їм добра за гроші. Але — се і є центр проблеми — місто не розпоряджало ся сіл, дустриальними товарами в такій великій кількості, щоб можна було розв'язати питання таким способом, так само як здавалось неможливим видобути в селян збіжжя і шляхом натурального обміну. Так виник був плян закупляти збіжжя в селян за особливі державні папери, котрі гарантували би їх власникам певні привілеї при закупі державних монополізованих предметів. Таким способом одночасно було би вилучено з бігу і ту покупну силу, яку посідає селянство в формі паперових грошей. Повелене диктатури пролетаріату не дало можливості здійснити сі наміри.

(Дальше буде.)

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ.

НА ЧУЖИЙ КОРОВАЙ, ОЧІНІ НЕ ЗРИВАЙ!

Бенерей, Алта.

Переглядаючи 32 число "У. Г.", наткнув ся я на статтю п. з. "Книги — морська габрина, в котрій наводять ся досить інтересні филозофони. Перше слово автор-філозоф — морська габрина, хто в них пірне аж до дна, той доч і труду мав достати, дивні перли вносити". Далше вже зі своєї так самолюбиві сь учень філістер реце (не речить) ось що: "Колон-б української нації зрозумів і пірну в ту морську габрину, то мовно писав би дивні перли, котрі здивували всіх судів наших — аортові і прителів".

А далше глумовий сь так: "Науюмо можна здобути багатство, всею можна купити волю (ага, вже сим разом не болами та колобратим), при її помочи можна достати добре і вартісне житє" (Сіти, пінт, а нічого не робити). Пересічний читач, читаючи такі високочерні фрази, не може здибати, що людина може полати на таку габрину думки. Так се в справді сьмі перли людського знаня. Тут, мово воля, приходить се згадуватися, що автор сьї статі мусів теж свого часу ког болай по коля "ворингити" в ту морську габрину, бо се не буденціонно пахне. Однак коли вийдем на увагу, що сь "вирнути" се один зі стовнів той дрякливої структури, на якій опирає сь "У. Г.", то мусим собі сказати: "то річ мовляне друга — одно творити словом, а друге перли пауги".

Вистарити лише переглянувши сьї патріотичні "мимоходи", поміщені побіж ггаданної статі, щоб прийти до заключення, що не варто за такими "перлами" поринати аж на дно моря, їх можна шукать згорнути у кождого фармера та, де тільки поноуєт. Сі "мимоходи" аж надто добре освілюють характер та збоку їх авторів.

Ся пансько-люкавська рептилька, "Укр. Гоос", при всякій нагоді старєсь умовити увесь рід хрещений, що лиш виключно вона одна має право заступати інтереси фармерів (на робітників вже страшила "гугт") та тим самим базикає про річ, про якї не має найменшого понятя.

У висше ггаданні "мимоходів", "У. Г." старєсь вийти крім мї фармера та робітника, щоб часом бідний фармер не подав робітникам братню руку, та не нагнав на сто вітрів сьїх бізурючих тротларатів, якї приймають звороти гоосів, або "даніну" для своїх борантавців, яких "вирнева господарка" стала вже "принчюто во князів".

"Еб время оно доведеть мєні бути присутним при отворені читальні на Федора, Алта, де мав я нагоду вперше начуватись мудрощами "високоченних мужів". Богато гарного говорилось з нагоди сего торжества, але зі всего того одно найважнїше відарив мене. Вдарите се зроблене було по дивних та трудних досадах одним панком (а тепер вже і доктором) Кидєсь, відомим оброщенем та пристрасним злобством "Винного роду". Сей пан доктор відарив, що "інтереси фармерів та інтереси робітників так не можливо погодити, як воу з огнем".

Сю фразу (хоч, часом в змінєній формі) флєторвалось вже і всьоди, говорилось се на кождім так званим "народнім зїзд" в Едмонтонї та всьоди, де лиш доводилось патріотичному панкови здибати "вудка".

Про іль такої хривинської роботи не стану в тї розповідати, бо вона всна кождому, кому се думка не відомий поєстум. Я головню хочу звернути увагу всьїм тим, котрі вже свого часу годували таких панчин курятиню, або може ще доведє ся їм се робити, то щоби вони дали їм до зрозуміння, що 1) фармер не всєтєсть курятину, 2) що не тому всєтєсть він варєне і печене до "інституту".

РАКОВСЬКИЙ ПРО ГЕНУЙСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

(Продовженє з 3-ї сторони.)

дит без уступок в справі права приватної власности.

На разі не можемо же читати на розкол між Францією і Англією і тому нам, треба опертї ся тільки на власну силу нашого внутрішнього політичного положення і на силу Червоної Армії. Бо поважене до нас в Європі є впрот пропорціональне до страху перед нами. В Європі від переконачне, що в нас армія з 200 тисяч людей. Та коли ми з фактами і цифрами вчуках виказали, що Червону Армію здемолізовано з п'яти мільйонів до п'ятого мільйона — сєчас поважене до нас зросло.

Коли ми потрапимо утворити велику трітєвїтє в сєрєдїнї країн, — а се повстане в звязку з вигнадами на непоганий урожай, — коли ми зміцнимо нашу армію, нам уадєть ся лекше договоритись з європейськими державами і се визначить висїдні наших переговорів в Гаїдї.

Вам вже повинно бути зрозуміло, що коли в Мус Джо давлось відчувати брех української школи, то високо-вчений панок мавте думати про її заснованє, але робітничий мислєць се зробить, котий не представляє себе високо-вченим. І коли робітничий почав посылати своїх дітей до школи, то і панок післав своїх дітей, щоб показати, що мї діти краще вєдєть дітїв робітничих. Нанї той високо-вчений зорганїзував пїлтора парашіфна і отворив школу. А учителем є пін з Великої України, котрий самий не знає по українськи ні писати ні читати, тож він не зможе і другого вчити. Він в імені бога і царя Миколушчї затемнював український народ на Україні і казав їм, що нема нікого в Україні. І коли його народ прогнав на чотирї вітри, то він аж тут, в Мус Джо, показав ся перед нами таким дивним українцем.

Вчений панок сим сприявав сьї робити школу при Українськїм Робітничім Домі. Однак дарма його старанє. Бо робітничі вже знають з попередних часів того панка. Коли робітничі зорганїзували робітничє товариство 1916 року, то вчений панок зорганїзував також товариство. А нанї спитавмо його де воно? Де є гроші з товариства ім. І. Франка в сумі \$350.00? Та те саме станєть ся і з тою школою, яку той панок отворив.

Бо в нього думки не було організувати школу, так як школи зовсім не було, але тепер він се робить на те, аби знова школи не було і щоб бідний укр. робітник не мав нагоди навчати своїх дітей по українськи читати і писати. А в панка зеленєх є досить з бізнесу і з гарнєрської роботи, тож він може свої діти відослати до Виннєгу. А тї, робітничі, певно своїх дітей не пішли до Виннєгу, бо в тебе нема зеленєх. Зараз Українського Робітничого Дому в Мус Джо повільноє отєсе дорожєво сєдїх дітей, щоб вони знали з ким мати до діла і не посилали своїх дітей на ілюоранє, та не давались нагадати панським агентам. Школа для наших дітей є в Україні Робітничім Домі під ч. 514 Lillooet St., W., кождого дня рано і по полудні. Робітничі на то збудували свій Дім, аби свої діти мали де вчитись.

Комітет будови подає справозданє з будови Робітничого Дому в Мус Джо. Справозданє є провєренє спеціальною контрольною комісією. Дня 23 липня комітет будови передав будовний організації комітетови будовного відділу, котрий є призначий на зборах дня 23 липня, якї зарєя Філіп У.Р.Д. в Мус Джо, Саск.

Зараз Філіп У.Р.Д. в Мус Джо, Саск.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

Вам вже повинно бути зрозуміло, що коли в Мус Джо давлось відчувати брех української школи, то високо-вчений панок мавте думати про її заснованє, але робітничий мислєць се зробить, котий не представляє себе високо-вченим. І коли робітничий почав посылати своїх дітей до школи, то і панок післав своїх дітей, щоб показати, що мї діти краще вєдєть дітїв робітничих. Нанї той високо-вчений зорганїзував пїлтора парашіфна і отворив школу. А учителем є пін з Великої України, котрий самий не знає по українськи ні писати ні читати, тож він не зможе і другого вчити. Він в імені бога і царя Миколушчї затемнював український народ на Україні і казав їм, що нема нікого в Україні. І коли його народ прогнав на чотирї вітри, то він аж тут, в Мус Джо, показав ся перед нами таким дивним українцем.

Вчений панок сим сприявав сьї робити школу при Українськїм Робітничім Домі. Однак дарма його старанє. Бо робітничі вже знають з попередних часів того панка. Коли робітничі зорганїзували робітничє товариство 1916 року, то вчений панок зорганїзував також товариство. А нанї спитавмо його де воно? Де є гроші з товариства ім. І. Франка в сумі \$350.00? Та те саме станєть ся і з тою школою, яку той панок отворив.

Бо в нього думки не було організувати школу, так як школи зовсім не було, але тепер він се робить на те, аби знова школи не було і щоб бідний укр. робітник не мав нагоди навчати своїх дітей по українськи читати і писати. А в панка зеленєх є досить з бізнесу і з гарнєрської роботи, тож він може свої діти відослати до Виннєгу. А тї, робітничі, певно своїх дітей не пішли до Виннєгу, бо в тебе нема зеленєх. Зараз Українського Робітничого Дому в Мус Джо повільноє отєсе дорожєво сєдїх дітей, щоб вони знали з ким мати до діла і не посилали своїх дітей на ілюоранє, та не давались нагадати панським агентам. Школа для наших дітей є в Україні Робітничім Домі під ч. 514 Lillooet St., W., кождого дня рано і по полудні. Робітничі на то збудували свій Дім, аби свої діти мали де вчитись.

Комітет будови подає справозданє з будови Робітничого Дому в Мус Джо. Справозданє є провєренє спеціальною контрольною комісією. Дня 23 липня комітет будови передав будовний організації комітетови будовного відділу, котрий є призначий на зборах дня 23 липня, якї зарєя Філіп У.Р.Д. в Мус Джо, Саск.

Зараз Філіп У.Р.Д. в Мус Джо, Саск.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

Вам вже повинно бути зрозуміло, що коли в Мус Джо давлось відчувати брех української школи, то високо-вчений панок мавте думати про її заснованє, але робітничий мислєць се зробить, котий не представляє себе високо-вченим. І коли робітничий почав посылати своїх дітей до школи, то і панок післав своїх дітей, щоб показати, що мї діти краще вєдєть дітїв робітничих. Нанї той високо-вчений зорганїзував пїлтора парашіфна і отворив школу. А учителем є пін з Великої України, котрий самий не знає по українськи ні писати ні читати, тож він не зможе і другого вчити. Він в імені бога і царя Миколушчї затемнював український народ на Україні і казав їм, що нема нікого в Україні. І коли його народ прогнав на чотирї вітри, то він аж тут, в Мус Джо, показав ся перед нами таким дивним українцем.

Вчений панок сим сприявав сьї робити школу при Українськїм Робітничім Домі. Однак дарма його старанє. Бо робітничі вже знають з попередних часів того панка. Коли робітничі зорганїзували робітничє товариство 1916 року, то вчений панок зорганїзував також товариство. А нанї спитавмо його де воно? Де є гроші з товариства ім. І. Франка в сумі \$350.00? Та те саме станєть ся і з тою школою, яку той панок отворив.

Бо в нього думки не було організувати школу, так як школи зовсім не було, але тепер він се робить на те, аби знова школи не було і щоб бідний укр. робітник не мав нагоди навчати своїх дітей по українськи читати і писати. А в панка зеленєх є досить з бізнесу і з гарнєрської роботи, тож він може свої діти відослати до Виннєгу. А тї, робітничі, певно своїх дітей не пішли до Виннєгу, бо в тебе нема зеленєх. Зараз Українського Робітничого Дому в Мус Джо повільноє отєсе дорожєво сєдїх дітей, щоб вони знали з ким мати до діла і не посилали своїх дітей на ілюоранє, та не давались нагадати панським агентам. Школа для наших дітей є в Україні Робітничім Домі під ч. 514 Lillooet St., W., кождого дня рано і по полудні. Робітничі на то збудували свій Дім, аби свої діти мали де вчитись.

Комітет будови подає справозданє з будови Робітничого Дому в Мус Джо. Справозданє є провєренє спеціальною контрольною комісією. Дня 23 липня комітет будови передав будовний організації комітетови будовного відділу, котрий є призначий на зборах дня 23 липня, якї зарєя Філіп У.Р.Д. в Мус Джо, Саск.

Зараз Філіп У.Р.Д. в Мус Джо, Саск.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

В. Босович.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТІЙ"

- В. Кузик, Вінніпер \$5.00
П. Палко, Вінніпер 5.00
Д. Валдман, Вінніпер 5.00
М. Савчук, Вінніпер 5.00
В. Іванюк, Едмунд 5.00
О. Малашук, Форт Франсес 5.00
А. Клим, Едмонтон 5.00
Ю. Варничак, Монреал 5.00
Н. Кирилюк, Вест Форт Віліам 5.00
П. Корнїшак, Келгарі 5.00
Р. Романюк, Келгарі 5.00
І. Поляк, Ленгдон 5.00
Г. Петрик, Вегревал 5.00
О. Гікман, Дромгелер 5.00
П. С. Гута, Дромгелер 5.00
В. Кобилко, Едмонтон 5.00
Т. Гушу, Колмен 5.00
Г. Михайловський, Колгорст 5.00
М. Даниш, Белю 5.00
В. Мойсїч, Фері 5.00
Д. Смал, Сокай 5.00
І. Халатурник, Портеда 3.00
В. Ткач, Егк 3.00
В. Деледук, Мінеаполіс 3.00
Н. М. Францевич, Мексбрад 2.00
Марія Кобилко, Едмонтон 2.00
С. Романюк, Вінніпер 1.00
Гер. Галішкї, Алєрт Бєй 1.00
В. Гак, Келестон 1.00
Н. Камчар, Торонто 1.00
І. Івко, Форт Віліам 1.00
Т. Гордчук, Ломбертон 1.00
Р. Лутчак, Кенора 1.00
Г. Кендл, Алєрт Бєй 50

Іст Килдонав, Ман.

Відділ Укр. Роб. Дому в Іст Килдонав, бачучи критичне фінансове положенє нашої часосїні "Укр. Роб. Вістїя" скликав спеціальний мїтїнг на 23-го лїпня, на котрім товаришї ухвалили одностайно утворити пїкнїк на поміч наших часосїні. Без вїтїмко кождий товариш і товаришка взяли як найосвідатїрївшє участь в сїм пїкнїку, старались, щоб не забракло чогосьбудь щодо розвивки, яких не бракувало в часї пїкнїку, а також товаришї постарались о добрий буфет і смачні перекуски. З пїкнїку вїтїмко загальною доходу \$349.98, а розходу було \$278.08. Чистого доходу отєслось \$127.90, котрий переїмає на руки адмінїстрації "Укр. Роб. Вістїя". Сїм визнаємо і другї відділи, щоб пїкнїк за нашим приєрєм і помочи наших часосїні. Думамо, що кождий відділ, філія, як також кождий товариш і товаришка, зїмко теперїше поаженє взаєгалї зїмко робітничого Канади, яке воно є критичне, зрозуміть і поженє своє часосїні. А коли-б ми з усіх своїх сил не підєркували нашої одної часосїні, то нам було б богато приїдїтї. Тому, до праї товаришї і знайте те, що кождий ваш цент є підєрка нашої часосїні, як є одноїкої нашої зборї, якою ми можемо боронитись протї всіх наших ворогів, а у нас їх є багато. Бо хто в пїкнїку не є ворогом робітничого взагалї? А що ми маємо на протїх? Лише нашу нашу часосїнь, котрою ми можемо боронитись. Тож до праї товаришї і при кождий наш однієнє своє оружє, а се є часосїнь "Укр. Роб. Вістї". Думамо, що всі підуть нашими сїлами.

З товаришкїм прївїтєм, Н. Е. Г., фін. секр.

Смїтєрс, Б. К.

Дорогі Товаришї! Послаю на відновленє перєдлатї "Укр. Роб. Вістїя" \$400, на прєсовий фонд "Укр. Роб. Вістїя" \$500, годуючим на Раднїський Українї \$500 і річної вклатки до Укр. Роб. Дому \$100, що разом робить \$1500.

Разом з тим зєкєкуєтїв від дїох товаришї по \$300 для годуючим на Раднїський Українї. Імена: Гер. Матус і Чріс Мадісон. Вєї грошї послємо вам в сїм лїстї \$2100.

З товаришкїм прївїтєм, П. Скуба.

Портеда лї Прєрї, Ман.

Дорогі Товаришї! Переїмаю Вам на прєсовий фонд "Укр. Роб. Вістїя" \$27.00 т. є. \$22.00 з пїкнїчєства, а \$5.00 від мене особисто. Бачучи, що наша часосїнь потребує помочи, ми пїкнїч трохи трудї і при допощї молодєнєщих товаришкї Марїонївчї з Виннєгу устрєсли підприємство, яке принєсло \$46.50 приходу. Розходу було \$24.50 а чистого доходу \$22.00, що в даємо на підмощє нашої часосїні. На сїм мїсїні складоу ширє подяку за поміч в підприємствї молодим товаришкїм і учєнцям Робітничї Школи при У.Р.Д. Гаї, Зонї і Оаї Марїонївчї.

З тов. прївїтєм, Томашєвський.

ЗАЯВА, Монреал, Кве.

Отєм подємо до вїдома, що подякує, якї розграв Жєнєський Відділ У.Р.Д. в Монреал в корїсї "Укр. Роб. Вістїя" на пїкнїку 4-го червня в Роз-монт парку, не була тої розїраної за те прїчиню, що бїльшїсть тєкєтє не була розподєна. Розподєж тєкєтєв на подяку продовжаємоє на пїкнїку 6-го с. м. в Анїк парку, де подякує зїстєла розїграно. Вона знаходїть ся в нїмїмї авїалєкї з тїм нумєром, якїй вїграв подякує, а вїграв нї номер 166. Отже тої має сєй нумєр може заїти кождого червєнє нумєр чїлїс 133 Ст. Лаврєс Стрїт, де вїдбувають ся жєнєськї адмінїстраційнї мїтїнгї і там можна дїстєти вїграву подякує.

На першїм пїкнїку 4-го червня ми зїбрали з тєкєтєв на сїю подякує

\$5.80, які ми доручили Укр. Від. Р. П.К., що було вїслєно вїдємом на поміч "У.Р.В." попередєно, а тепєр докїнєвшї розїгранку, з чого зїбрали \$15.00 і також послєдаємо на поміч своєї прєсї.

Сю подякує зробїла і дала на розїгранку в корїсї "У.Р.В." т-ка М. Яворська. В мєнїмї цїлого вїдїдує складоу т-цї Яворськї ширє подякує.

На отєм мїсїні звертають до монреальськїх товаришкї і звїваю їх до праї і активної участї як в жіночїй організації так і взагалї робітничїм русї.

Товаришкї робітничї! Вже час нам зрозуміти своє тяжєє положєнє і який вїдїд з него. Дєкто з нас прївїчко воритї, що ми не можемо богато працювати для організації. А в яку єсєдє не можемо богато, то робїм котїєє, що можемо. Сєдїм ся зєкєслєно на мїтїнгї, де спїльно зєкємо порадїтїсь над сїрєвами, які є прєдє нами. Зїїтї ся раз на тїждєнь, се вїє можемо. Отже до праї, товаришкї, не лїньєсьмось позадї другїх робітничїх, котрі вже нас вїдєрєдєли, в організації праї. Старєсьмось бїльшє втї всї разом.

За Жєнєський Відділ, Анна Дрєвнїк, секр.

Едмонтон, Алта.

Дор. Товаришї! Послаю Вам дальшє зборїку з лїстї на прєсовий фонд і перєдлатї, яку товаришї доручили. На прєсовий фонд зложили товаришї:

- І. М. Татко \$1.00
Ф. Шевчук 1.00
Н. Грегораш 1.00
Н. Мєдєвський 24.00

3 тов. прївїтєм, І. Килбєновський.

СПРАВОВОЗДАНЯ.

ФІНАНСОВЕ СПРАВОВОЗДАНЄ БУДОВИ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ В МУС ДЖО, САСК. ПО ДЕНЬ 16. ЛИПНЯ 1922 РОКУ.

Розїдї: Паоща (дїот) \$350.00
Дерево на будову 2,417.75
Матєрїалї чї фарба 225.40
Шутєр, чрївїз і вода 67.75
Встєвлєнє елєктрїки 233.80
Харч для товаришїв при копанї салєра 40.40
Дверї і вїкна 135.00
Плємбєр і блякар 516.30
Інвєнтєр 185.00
Майстрї, дїєїстермєн і робітнїкї 661.55
Асєкурацій від огню 94.40
Вїзрєбленє лїзну на будову 15.00
Дрїбнї розходї 135.25

Вїзрєблєний кошт будови \$5,201.60
Пїхїдї: Пїльнїх жєртв \$1,052.46
Вїзачєно у товаришїв 1,600.00
Загальнїй дохїд \$2,652.46
Вїдлєченє чєкамі і готївоко 2,563.95

В банку сума \$88.51
Остєє догуч компанїям \$2,637.65
Догуч товаришам 1,600.00
Загальнїй дог Роб. Дому \$4,237.65
За контрольною комісією Б. Сміт, В. Москаль і Н. Бєсарєба.

Дальшї жєртви на сплату догуч Укр. Роб. Дому в Мус Джо, Саск.

- Б. Сміт \$50.00
І. Гуєлє 25.00
І. Бабїч 25.00
І. Мїлєк 20.00
І. Булєнєвський 20.00
І. Ярнїмї 20.00
В. Бєрєбєнєк 15.00
К. Мєлофїй 15.00
Д. Мєдїлєвчєк 10.00
Н. Дєрєпак 10.00
Г. Кєлєсєнєвський 5.00
А. Сємєнєк 5.00
П. Бєрєбєнєк 5.00
Н. Бєсарєба 5.00
Д. Кєлєбєк 5.00
П. Шабєтєра 5.00
Ю. Бабїч 5.00
Г. Врєбєлє 2.00
І. Тєнєвїчєк 1.00
І. Кєснїєнка 1.00

Разом \$249.00

Жєртви зложєні на концертї при отворєно Укр. Роб. Дому 2 лїпня:

- По \$10.00: І. Глєдїй, Д. Сєлєвїч, В. Рєзїк, по \$5.00: О. Бабїч, О. Дєнєвський, т-ка Я. Сєлєвїч, Г. Кєснїєк, І. Кірїнєнєк; по \$2.00: П. Пєлємар, І. Міронєк, т-ка М. Кєбїлєвська, Б. Сміт, Д. Мєдїлєвчєк, В. Пїцула; по \$1.25: В. Гук; по \$1.00: М. Гордєвчєк, І. Гуєлє, М. Ястрєбєнєк, С. Іованєвський, Т. Мартїнєк, О. Нїкєлєк, П. Кєтїк, І. Пєлєвїк, І. Кєснїєнєк, К. Гарєсєнєвчєк, М. Кєкєрєч, Н. Москаль, М. Марїєвїч, Г. Прєкєзєк, т-ка Я. Міронєк, Т. Міронєк, П. Кєстєр, Н. Мєдїлєвчєк, І. Лєпчєк, В. Мєксїєвчєк, І. Мїлєк, Вєслєвїє Мїлєк, П. Рєчєк, А. Мєдрїєвїч, Ірїновїч, Анна Пєлємар, Н. Корнїшєвський; по 50 ц.: Ю. Гємєнєк, Н. Мартїнєк, Д. Грєгор, В. Олїєвїч, В. Сєлєвїч, Чїшнї, т-ка Гордєвчєк, т-ка Кєтїк; по 25 ц.: С. Бєрєкєт, С. Бєсарєба, Н. Чєрнїч, Я. Бїзєнєк, Спєнєрсєр, т-ка Олїєвїч, Н. Н. Дрїбнєвїчєк \$11.90.